SÁMEDIGGI

Sámediggi
Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

+ 47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

DIN ČUJ./ DERES REF:	BEAIVI / DATO:
	30.10.2026
MIN ČUJ / VÅR REF:	ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:
26/3722-19	Tor Mikalsen

Reguleringsmøtet sak 5/ 2027 - Sametingets innspill til reguleringen etter torsk nord for 62° N i 2027/

Med forbehold om muligheten for å fremme tilleggsforslag og justeringer i forbindelse med konsultasjonen, jf. Samelovens § 4-3, har Sametinget følgende forslag til regulering av fisket etter torsk nord for 62° N for 2027.

Sametinget foreslår at avsetningen i kystfiskeordningen økes fra 3000 til 4 000 tonn. Med en slik økning i avsetningen bør fartøykvoten settes til 4 tonn per fartøy fra årets start.

På grunn av overfiske av kvoten i åpen gruppe i 2026 foreslår Fiskeridirektoratet å videreføre de ordinære maksimale og garanterte kvotene for åpen gruppe i 2027. Direktoratet foreslår samtidig å redusere det garanterte tillegget i kystfiskeordningen fra 3,5 til 3 tonn per fartøy. Dette innebærer en reduksjon av kvotene for båtene i åpen gruppe i 2027 og dermed en reduksjon av inntekstgrunnlaget for de minste båtene og fiskere i samiske områder.

Sametingets utgangspunkt

Ifølge havressursloven § 7 g, er det et grunnleggende prinsipp at forvaltningstiltak er med og sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur. Ifølge havresursloven § 11-sjette ledd skal reguleringen i SFR-området legge «*vesentleg vekt på samisk bruk og kva denne bruken har å seie for samiske lokalsamfunn*». Sametinget har etterspurt hvordan disse hensynene er vurdert i forbindelse med reguleringsforslag fra Fiskeridirektoratet. Som svar på dette har direktoratet i år for første gang utarbeidet et eget dokument kalt «Vurderinger knyttet til samiske hensyn».

Dokumentet sier det ikke direkte, men det ligger implisitt at med kvotene vi har i 2026, har en fisker/båt gode forutsetninger for et godt inntektspotensial. Da vurderingen ble skrevet var ikke torskekvoten kommet, men direktoratet skriver at «*det ventes økte kvoter for torsk, noe som*

antakelig vil gi en positiv effekt for samiske fiskere». Selv om Sametinget er veldig fornøyd med at Fiskeridirektoratet har kommet med en vurdering av samiske hensyn, er vi ikke fornøyd med vurderingen.

Bakgrunn og forventninger for å sikre samisk nærings- og kulturutøvelse

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for samiske kultur. Dette gjøres blant annet gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i det samiske fiskerirettighetsområdet (SFR- området). Manntallsregistrerte fiskere med båter under 11 meter, som bor i dette området, har ifølge Deltakerloven § 21 fjerde ledd, en lovfestet rett til fiske. Det legges til grunn i loven at denne retten skal være av en slik størrelse at den gir en inntekt som det er mulig å leve av. I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Dette er en flåtegruppe som er viktig for opprettholdelse av lokalsamfunn og tradisjonskunnskap. Torsk er en avgjørende inntektskilde for disse utøverne og lave kvoter er en konstant trussel i en allerede utsatt fartøygruppe. Dette er dessuten fartøygrupper som fisker med skånsomme redskap, har lave utslipp, og utgjør en liten andel av den totale torskekvoten.

Sametinget minner også om at FNs konvensjon om sivile og politiske retter, artikkel 27, pålegger staten en resultatplikt for å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget.

Konklusjon

Sametinget kan ikke stille seg bak Fiskeridirektoratets forslag for avsetning til kystfiskeordninga for 2027. Forslaget gir redusert fartøyskvote på kystfiskeordninga i tillegg til at kvotenivået i åpen gruppe er på samme nivå i 2027 som i 2026. Videre er det risiko for at prisene blir lavere som følge av generelt høye kvoter. På bakgrunn av dette og av Fiskeridirektoratets «Vurderinger knyttet til samiske hensyn», mener Sametinget at avsetningen i kystfiskeordningen må økes til minst 4 000 tonn i 2027. Med en slik økning i avsetningen bør fartøykvoten settes til 4 tonn per fartøy fra årets start. Sametinget mener at når 1 124 fartøy har deltatt og 2 942 tonn er fisket i 2026, taler også økt deltakelse og høy samlet utnyttelse for å forhøye avsetningen. Dette vil styrke inntektsgrunnlaget til de minste båtene og være mer i tråd med Havressursloven og Norges folkerettslige forpliktelser.

Dearvuođaiguin / Med vennlig hilsen

Áila Márge Varsi Balto
juogushoavda / seksjonssjef

Tor Mikalsen
ráđđeaddi / rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga.

Hovedmottaker:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	Bergen

Kopiija / Kopi til:

Trond Ottemo